



خدا حافظی ارز ترجیحی باملزومات دارویی

مخالفتان: این کار هزینه‌های دارویی مردم را افزایش می‌دهد
موافقان: ارز چند نرخی، اقتصاد حوزه دارو را پلیسی و امنیتی می‌کند

■ امین جلالوند



ملزومات دارویی به اقلامی اطلاق می‌شود که برای تشخیص بیماری، نگهداری یافت، درمان، تخفیف درد و یا پیشگیری از بیماری بدون متابولیزه شدن در بدن به کار می‌رود. در واقع، ملزومات دارویی دارای یک یا چند ماده شیمیایی با اثر دارویی است که البته مشمول تعریف وسیله پزشکی نمی‌شود. حال خبرهای تازه حاکی از آن است که ارز ترجیحی از ملزومات دارویی حذف شده است. در گزارش پیش رو به آثار و تبعات این تصمیم جنجالی پرداخته‌ایم که می‌تواند بازار دارویی کشور را به شدت تحت تاثیر قرار دهد.

ملزومات دارویی شامل انواع ضد عفونی کننده‌ها با مصارف پزشکی و بیمارستانی، ژل‌های تزریقی درون چشمی و مفصلی و زیر جلدی، فرآورده‌های ترمیم کننده زخم‌های سطحی و عمقی و ضایعات پوستی، کیسه‌های خونگیری و فرآورده‌های وابسته، محلول‌های شستشوی لنزهای تماسی چشمی، کارتریج بیکربنات (تنظیم کننده اسیدیته محلول همودیالیز)، پانسمان‌های حاوی دارو، تجهیزات همراه دارو، محلول‌های نگهدارنده بافت، ملزومات دارویی و پزشکی بر پایه نانو فناوری و همچنین سایر ملزومات دارویی به منظور درمان و تشخیص بدون جذب سیستمیک، گفته می‌شود.

برای واردات این ملزومات دارویی، ارز دولتی تخصیص داده می‌شد، اما حالا طبق تصمیم تازه سازمان غذا و دارو، ارز این ملزومات حذف شده است.

حیدر محمدی، مدیر کل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو طی نامه‌ای به مدیران عامل شرکت‌های تولیدکننده و وارد کننده ملزومات دارویی، از قطع ارز دولتی ملزومات دارویی خبر داد. او در این نامه آورده است: «بدینوسیله به اطلاع همه شرکت‌های تأمین کننده ملزومات دارویی می‌رساند که از تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ ارز ترجیحی به ملزومات دارویی برای واردات تعلق نخواهد گرفت. توضیح اینکه مواردی که تا این تاریخ با حداقل اسناد ترخیص شده‌اند، با تایید قبلی کمیته ارزی اداره کل نظارت بر امور دارو، ارز خود را دریافت خواهند کرد.»

استدلال مخالفتان: هزینه‌های دارویی

مردم بیشتر می‌شود

برخی کارشناسان دارویی معتقدند که حذف ارز ملزومات دارویی می‌تواند به افزایش هزینه‌های بیماران منجر شود.

هادی احمدی، عضو شورای عالی داروخانه‌های کشور در گفت‌وگو با سپید با اشاره به تبعات

منفی این تصمیم تازه سازمان غذا و دارو، تاکید می‌کند: «این اتفاق قطعاً به افزایش هزینه‌های دارویی بیماران منجر می‌شود. تبعات این تصمیم، متوجه مردم خواهد شد. انتظار می‌رود که با حذف ارز دولتی از ملزومات دارویی با یک جهش عمده در قیمت ملزومات دارویی مواجه شویم. قطع شدن ارز در این بخش می‌تواند قیمت‌ها را حتی تا چهار برابر افزایش دهد. این یک اتفاق نگران کننده است که امیدواریم اصلاح شود.» او تاکید می‌کند: «گاهی گفته می‌شود که حذف

مدیر کل امور دارو و مواد تحت

کنترل سازمان غذا و دارو، طی

نامه‌ای به مدیران عامل شرکت‌های

تولیدکننده و واردکننده ملزومات

دارویی، از قطع ارز دولتی

ملزومات دارویی خبر داد. او در

این نامه آورده است: «بدینوسیله

به اطلاع همه شرکت‌های تأمین

کننده ملزومات دارویی می‌رساند

که از تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۰

ارز ترجیحی به ملزومات دارویی

برای واردات تعلق نخواهد گرفت.

توضیح اینکه مواردی که تا این

تاریخ با حداقل اسناد ترخیص

شده‌اند، با تایید قبلی کمیته ارزی

اداره کل نظارت بر امور دارو، ارز

خود را دریافت خواهند کرد.»

جلیل سعیدلو، دبیر انجمن داروسازان ایران و نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی در گفتگو با سپید، تاکید می‌کند: «چند نرخی بودن ارز، مصیبت‌های زیادی دارد. اقتصاد حوزه دارو را پلیسی و امنیتی می‌کند که به صلاح نیست. اگر ما می‌خواهیم دارو با قیمت ارزان به دست مردم برسد، راهش افزایش پوشش بیمه‌ای است، نه اینکه چند نرخ ارز داشته باشیم. صنعت دارو و تجهیزات پزشکی باید با واقعیت‌های اقتصادی کشور هماهنگ باشد. وقتی ارز ترجیحی برای واردات ملزومات دارویی داده می‌شود، در آن صورت باید خیلی مراقب بود که قاچاق معکوس شکل نگیرد، زیرا اختلاف قیمت جدی ایجاد می‌شود.»

او یادآور می‌شود: «صنایعی که با ارز ترجیحی کار می‌کند، دچار مشکلات اقتصادی خواهند شد، زیرا هزینه‌هایشان را بر اساس اقتصاد آزاد روز پرداخت می‌کنند، اما کالایشان را با اقتصاد انقباضی و ارز ترجیحی تهیه می‌کنند. این اتفاق باعث می‌شود که بازار کوچک تری داشته باشند و نتوانند خودشان را بروزرسانی کنند.»

سعیدلو خاطر نشان می‌کند: «ارز تک نرخی باعث می‌شود که هم تولیدکننده، هم مردم و هم وارد کننده خودشان را با یک نرخ ارز مشخص تطبیق بدهند. در این بین باید ضعف عملکرد بیمه‌ها اصلاح شود تا پوشش دارویی بیمه‌ها افزایش یابد و مصرف کننده، متضرر نشود.»

ادامه در صفحه ۱۳

ارز دولتی از بازار دارو و تک نرخی شدن نرخ ارز برای واردات دارو می‌تواند جلوی فساد و رانت در این بازار را بگیرد، اما تجربه نشان داده است که برخی از افراد سودجو در این بازار می‌توانند با هر نرخ ارزی، کار خودشان را انجام دهند و دست از اقدامات غیرقانونی خود بر نمی‌دارند. اگر متولیان نظام سلامت واقعاً برنامه‌ای برای مقابله با رانت و سوء استفاده دارند، راهش صرفاً حذف ارز دولتی نیست، بلکه راهش افزایش نظارت‌ها است تا جلوی تخلف‌ها گرفته شود.»

احمدی تصریح می‌کند: «یکی از عمده مشکلات بازار دارویی ایران این است که برخی از متولیان بازار دارو، خودشان صاحب منفعت در این بازار بزرگ هستند و در واقع، بی طرف نیستند. به همین دلیل، برخی از تصمیمات آنها می‌تواند بحث برانگیز باشد و ایجاد رانت کند. به همین دلایل، ما نیاز به یک اتاق شیشه‌ای در بازار دارو داریم که همه تصمیمات کاملاً شفاف گرفته شود و بدون پنهان کاری به اطلاع عموم برسد. اینکه تصمیمات کلان این حوزه در پشت درهای بسته گرفته شود و نظارت‌های جدی در این حوزه هم نادیده گرفته شود، این اتفاقات به سوء استفاده‌ها دامن می‌زند.»

استدلال موافقان: ارز چند نرخی،

مصیبت‌بار است

برخی دیگر از فعالان حوزه دارو بر این باورند که ارز تک نرخی می‌تواند بازار دارویی کشور را سروسامان ببخشد.